

בס"ד. ש"פ פקודי, ב' אדר-שני, ה'תשכ"ה

(הנחה בלתי מוגה)

אלה פקודי המשכן משכן העדות אשר פוקד על פי משה עבודת הלויים ביד איתמר בן אהרן הכהן¹. ומבואר בלקו"ת², שמשכן העדות הו"ע יחודא עילאה, יחוד או"א, שבפסוק³ שמע ישראל, ופקודי המשכן הו"ע יחודא תתאה, יחוד ו"ה, שבפסוק⁴ ואהבת, שהו"ע האהבה שנמשכת מהשכל והטעם. אך הנה קודם ק"ש תיקנו אנשי כנסת הגדולה פסוקי דזמרה, שזהו"ע עבודת הלויים בשירה וזמרה ברצוא ושוב כו', שזוהי ההכנה לרומם הנפש עד שתוכל לייחד היחוד דק"ש כו'. אמנם, תכלית הכוונה היא להמשיך רצו"ש הנ"ל בבחי' כלי, והיינו ע"י לימוד התורה בבחי' ביטול, וזהו ביד איתמר, מלשון אתמר הנזכר בגמרא תמיד, שפירושו שממילא איתמר ונדבר כו', היינו, שהדיבור של האדם הוא בתכלית הביטול עד שאינו בא מצד עצמו כלל, אלא נדבר בו דבר הוי' זו הלכה⁵ ממילא ומאליו. וזהו ענין ודברת במ⁶ שלאחרי ואהבת גו'. ועז"נ ביד איתמר בן אהרן הכהן, כידוע שענינו של אהרן הכהן הוא בחי' אהבה רבה, והוא הממשיך הכח הזה להיות כל סדר העבודה הזאת. ומסיים⁷, שע"י בחי' אהרן, שהו"ע אהבה רבה, נמשך הכח לאתעדל"ת כו'.

(ב) **ויש** לקשר ענין זה עם הדרוש שבהתחלת הלקו"ת על ספר שמות⁸, ד"ה ראו⁹ כי הוי' נתן לכם השבת. דהנה ידוע בענין החילוק שבין ב' המדרגות באהבה, אהבת עולם ואהבה רבה¹⁰, שאהבת עולם, היא האהבה שנלקחת מהעולמות, היינו, מההתבוננות בחיות האלקי שמחי' את העולמות כו', וכיון שהעולם הוא מוגבל, הרי גם האהבה שבאה מההתבוננות בעולם היא אהבה מוגבלת, משא"כ אהבה רבה היא אהבה בלתי מוגבלת, כיון שאינה באה ע"י ההתבוננות בחיות האלקי שמחי' את

(8) ראה בהשיחה שלפני המאמר (לקמן ע' 316), שסיום ספר שמות בלקו"ת הוא בבחי' "גמרה של תורה", ולכן "מתכיפין התחלה להשלמה".

(9) בשלח טז, כט.

(10) ראה תו"א ויחי מז, א ואילך. ובכ"מ.

(1) ריש פרשתנו.

(2) פרשתנו ה, ג ואילך. ו, א ואילך.

(3) ואתחנן ו, ד.

(4) שם, ה.

(5) שבת קלח, ב.

(6) שם, ז.

(7) ח, ד.

העולמות כו', אלא היא אהבה שלמעלה מטו"ד, מצד עצם הנפש כו'. וזהו גם החילוק שבין ימות החול ליום השבת¹¹. דהנה, בימות החול העבודה היא בעיני העולם, בל"ט המלאכות דהזורע והחורש כו'¹², שעיקרם ותכליתם בשביל עשיית המשכן, ומהם נשתלשלו מלאכות אלו בעובדין דחול, אך לאחר שנשתלשלו מהן¹³, הרי עתה אינם מלאכות המשכן, אלא עיני העולם, מלשון העלם והסתרה¹⁴, ולכן צריך האדם לפעול בעצמו שהתעסקותו בעיני העולם תהי' באופן שכל מעשיך יהיו לשם שמים¹⁵ ובכל דרכיך דעהו¹⁶ (בהתאם לכך שעיקר ותכלית מלאכות אלו היא בשביל עשיית המשכן), ועד שע"י ההתבוננות בחיות האלקי שמחי' את העולם כו' יבוא לאהבת ה', שזהו בחי' אהבת עולם, כנ"ל. משא"כ ביום השבת שבו אסור להתעסק בעיני העולם (ועד שגם הענינים הגשמיים, אכילה ושת' כו', הם לא רק לשם שמים, אלא הם עצמם נעשים ענין של מצוה, שמצוה לענגו בעונג אכילה ושת'¹⁷), הנה גם אהבת ה' היא באופן שלמעלה לגמרי ממצייאות העולם, ולכן היא למעלה ממדידה והגבלה, שזהו בחי' אהבה רבה.

ועז"נ ראו כי הוי' נתן לכם השבת, ראו דייקא, היינו שזהו ענין שנראה בגלוי, וכפי שהיו רואים במוחש בנוגע למן, כהמשך הכתוב⁹, על כן הוא נותן לכם ביום הששי לחם יומיים, עומר כפול¹⁸, וכן רואים במוחש שכל עיני השבת הם באופן של הוספה ועילוי כו', כמו באכילה ושת'¹⁹, בשר שמן ויין מבושם¹⁹, ומזה מובן גם בנוגע לענין האה"ר שביום השבת. ועוד זאת, דכיון שהוי' נתן לכם השבת, היינו, שזהו ענין שניתן מלמעלה, אזי אי אפשר לטעון שאינו שייך לזה כו' (ער האלט ניט דערביי), כי, בענין שניתן מלמעלה לא נוגע המעמד ומצב של התחתון, וכידוע²⁰ המשל בנוגע לחיבור עליון ותחתון, שכאשר החיבור הוא באופן שהעליון יורד אל התחתון, אזי לא נוגע מעמדו ומצבו של התחתון, דכיון שהחיבור בא מצד העליון, הרי מי מעכב בידו, וכמ"ש²¹ מי יאמר לך מה תעשה גו'.

18) מדרש תהלים צב — הובא ונתבאר בלקו"ת שם (ר"פ בשלח).
19) ראה רמב"ם הל' שבת פ"ל ה"ז.
20) ראה סה"מ תרמ"ג ע' קלג. תרנ"ד ע' רב. תרס"ג ע' רנ. אעת"ר ע' רכה. ועוד.
21) ע"פ קהלת ח, ד.

11) ראה תו"א ויקהל פז, ד.
12) שבת עג, א.
13) לשון התניא — רפ"ג.
14) ראה לקו"ת שלח לו, ד. ובכ"מ.
15) אבות פ"ב מ"ב.
16) משלי ג, ו.
17) ראה שו"ע אדה"ז או"ח וסרמ"ב.

ג) והנה כשם שנתבאר בלקו"ת ס"פ פקודי בנוגע לאהבה רבה, שמזה נמשך הכח לאתעדל"ת כו', כן הוא גם בענין השבת, שאף שגדלה מעלתו ביותר, וכנ"ל שמדריגת האהבה דשבת היא אהבה רבה, הנה העיקר והתכלית הוא הנתינת כח לאתעדל"ת בעבודה דימות החול שלאחרי השבת. והענין בזה, דלכאורה, הנה בשלמא בימות החול צריכים לחשוב ולהתכוון ליום השבת, וכמארז"ל²² מי שטרח בערב שבת יאכל בשבת, אבל כאשר מגיעים כבר להעילוי דיום השבת, הרי זה מעמד ומצב שלמעלה לגמרי משייכות לימות החול. ובפרט ע"פ מ"ש כי הוי' נתן לכם השבת, הוי' דייקא, שהוא למעלה משם אלקים ששייך לבריאת העולם, כפי שמצינו של"ב פעמים אלקים נאמר במעשה בראשית²³, ואפילו בגמר מע"ב נאמר²⁴ ביום עשות הוי' אלקים ארץ ושמים, ואילו כאן נאמר כי הוי' נתן לכם השבת, הוי' בלבד. ויש להוסיף בדיוק לשון הכתוב כי הוי' נתן לכם השבת, נתן דייקא, לשון מתנה, ע"פ המבואר במק"א²⁵ שיש ג' מדריגות בענין השבת, מדריגה הא', שבאה ע"י עבודה ויגיעה, כמארז"ל²² מי שטרח בערב שבת יאכל בשבת, ועז"נ²⁶ ושמרו בני ישראל את השבת לעשות את השבת, מדריגה הב', הו"ע דשבת מקדשא וקיימא²⁷, ומדריגה הג' הו"ע המתנה שבשבת, כמארז"ל²⁸ מתנה אחת יש לי בבית גנזי ושבת שמחה. ובכללות הנה ג' מדריגות אלו הם ג' הזמנים דליל שבת, יום השבת, ורעוא דרעוין²⁹. ומצד גודל מעלת השבת, ובפרט קרוב לסיומו, בזמן רעוא דרעוין, וכמבואר בהמשך תרס"ו³⁰ גודל מעלת הזמן דרעוא דרעוין, שהוא מעין המדריגה היותר נעלית דלעתיד לבוא, שעלי' אמרו רז"ל³¹ שהעוה"ב אין בו לא אכילה ולא שתי' כו', הרי מובן שזהו באין ערוך לגמרי לגבי ימות החול. ואעפ"כ, הנה העיקר והתכלית דיום השבת הוא הנתינת כח לאתעדל"ת בעבודת ימות החול שלאחרי השבת, שזהו מה שאומרים במוצאי שבת³² (מיד לאחרי העילוי דרעוא דרעוין) אל תירא עבדי יעקב³³, כיי³⁴ בשבת אנו בבחי' ישראל, שאין צריך לבחי'

29) זהר ח"ב פח, סע"ב. ח"ג (אדר"ר)

קכט, א.

30) ע' תקמה.

31) ברכות יז, א.

32) ראה גם ד"ה בראשית ברא דמוצאי

ש"ק פ' בראשית תשל"ח (תו"מ סה"מ תשרי

ע' רלט) הערה 24.

33) ישעי' מד, ב. ירמ' ל, י. ועוד.

34) ראה לקו"ת בלק עב, ב.

22) ע"ז ג, א.

23) זוהר חדש צד, ד. צו, ב. קיב, ג.

24) בראשית ב, ד.

25) סה"מ עטר"ת ע' תז ואילך. ה'ש"ת ע'

81 ואילך.

26) תשא לא, טז.

27) ביצה יז, א.

28) שבת י, ב.

עבודה ויגיעה לברר בירורים כו', ואנו אז בבחי' בנים למקום³⁵, ואח"כ במוצאי שבת, שצריך לחזור ולירד להיות בבחי' יעקב עבדי בכל ששת ימי המעשה לברר בירורים בבי"ע כו', לכך אומר אל תירא עבדי יעקב כו' מלירד שם, ובזה נותנים כח ועוז כו'.

(ד) **ומזה** באים לויקרא אל משה גו'³⁶, ויקרא לשון חבה³⁷, ובאל"ף זעירא (ולא כמ"ש בד"ה³⁸ אדם באל"ף רבתי)³⁹, וכידוע הסיפור⁴⁰ שהצ"צ שאל אצל זקנו רבינו הזקן מדוע נאמר ויקרא באל"ף זעירא, והשיב לו רבינו הזקן שזהו בגלל ענוותנותו של משה כו'⁴¹.

(40) סה"ש קיץ ה'ש"ת ע' 68. וראה לקו"ש חיי"ז בתחלתו.
(41) חסר המשך וקישור הדברים, וסיום המאמר (המו"ל).

(35) אבות פ"ג מי"ד.
(36) ר"פ ויקרא.
(37) פרש"י עה"פ.
(38) בתחלתו.
(39) ראה לקו"ת ר"פ ויקרא.